

ANDREI GROMYKO AŠTRINA BERLYNO KRIZE

ŽINIOS IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS

Veterinarijos akademijos sukaktis

Rugsėjo 19 d. Lietuvos veterinarijos akademija paminėjo 25 metų sukaktį. Vilniaus radijas rugsėjo 18 d. pranešė, kad per pokarinį laikotarpį akademija yra išleidusi 1750 kvalifikuotų veterinarijos gydytojų ir zootechnikų, dabar dirbančių žemės ūkyje. Pasigirta, kad akademija lygintina su geriausiomis tos srities mokslo įstaigomis visoje Sovietų Sąjungoje.

Studentus mokys estetikos

Rugsėjo mėn. pradžioje Vilniaus universitete prasidėjo studentų priėmimas į naujai įsteigtą estetikos fakultetą (jis atstovauja iš visų fakultetų). Nuo kitų fakultetų skiriasi, nes jame studijuosią įvairių specialybių ir fakultetų studentai, mokslus truksiančius 4 metus. Fakultete yra dvi specialybės: muzikos, šokių ir dramos. Klausytojai busia supažindinti su meno istorija, vad. meistrisškumu. Jau priimta kelios dešimtys istorijos-filologijos, medicinos, teisės ir kitų fakultetų studentų. Jau buvo ir užsiėmimai šokių specialybės studentams.

Vaižgantas gynes "buržuazijas"

Rugsėjo 20 d. Vilniaus radijas, paminėjęs rašytojo J. Tumo-Vaižganto 92 m. gimimo sukaktį, išskelbė jo "žavingą stilių, kalbos gyvumą", čia pat pastebėjo, kad Vaižgantas stovėjęs "buržuazinės visuomenės gynimo pozicijose" ir tai... menkinę jo akiratai. Ešą, ne visi rašytojo kūriniai vienodai vertinami. Daugiau išskirti veikalai, kur jis meistrisškai pavaižiuoja baudžiauninkų buitį, paprastų žmonių išnaudojimą. "Pragiedruluose" ir kt. kūrinuose rašytojas, ešą klaidžiojęs klasių kovoje. Radijas priminė, kad P. Cvirka aukštai vertinęs Vaižgantą ir kvietęs iš jo mokytis gyvosios kalbos žodžio.

Vis perša rusų kalbą

Rugsėjo 16 d. "Komjaunimo Tiesoje" technikos mokslų kandidatas doc. H. Jonaitis išskelė, kad, girdi, rusų kalba tai "pažangiausios mokslinės ir techninės minties kalba". Pacituoti latvių komjaunuolio žodžiai, kad be Lenino kalbos ešą neįmanoma bendravimas su kitomis broliškomis respublikomis, keitinimas patyrimu. Juk tarybų šalis, tai esanti žemė, kur "žmogus žmogui brolis, kur su šaknimis išraunamas priešiškas kitoms tautoms", tad kaipgi nevertinsi tos rusų kalbos... Pagaliau pacituoti ir naujos kompartijos programos projekto žodžiai, kad "rusų kalba faktiškai tapo bendra TSRS tautų tarpnacionalinio bendravimo kalba".

Džiaugiasi JAV turistų įspūdžiais

Vilniaus radijas rugsėjo 19 d. pasidžiaugė JAV lietuvių, vasarą apsilankiusių Lietuvoje, įspūdžiais, paskelbtais JAV leidžiamoje, komunistams artimoje "Laisvėje". Ešą, turistus žavėjusios Lietuvos statybos, "nemokamas, bet labai geras gydymas", o dėl Kauno jūros, tai jie pasakė: "Čia Lietuva viena, be pagalbos iš socialistinių valstybių, nebūtų galėjusi to darbo

Lietuvos kultūros gyvenime

Lietuvoje rusų kalba išleistas leidinys "1905—1907 m. revoliucija Lietuvoje". Rinkinyje paskelbti dokumentai, ešą, dar beveik niekur nebuvę paskelbti Lietuvoje, be to panaudota Maskvos, Leningrado archyvuose rasta medžiaga.

Vilniaus rusų dramos teatrui sukakus 15 metų, apie teatrą Vilniaus radijui žinių suteikė šio teatro aktorė Monika Mironaitė. Per 15 metų teatras Vilniuje pastatęs 117 pjesių, suvaidinęs 5,500 spektaklių ir juos aplankę 2,250,000 žmonių. Teatre buvo statomos ir Lietuvos dramaturgų pjesės. Paklausta, kuris iš Mironaitės vaidmenų rusų teatre jai mėgiamiausias, aktorė atsakiusi, kad pirmoje eilėje Nora Ibseno veikalas, be to gydytoja Korneičuko "Sparnuose" ir kt. (E)

Po pusmečio pilietinio karo, padedant šiaurės Vietnamui ir Sovietų Sąjungai, komunistai ir neutralistai užėmė pusę Laoso. Prasidėjus pavasarį liūčių sezonui (monsūniui), sukiličiai sutiko paskelbti ginklių paliaubas. Ženevoj netrukus susirinko 14-kos suinteresuotų šalių (tarp jų SSSR, komunistinės Kinijos, jų satelito šiaurės Vietnamo) delegacijos svarstyti Laoso ateitį.

Chruščevienė apie karą ir slėptuves

Priėmė Vakarų pacifistus

MASKVA. — Amerikos ir Europos pacifistų grupė, atvykusi pėsčiom į Maskvą reikalauti, kad abi pusės — Vakarai ir Rytai — nusiginkluotų, uždraustų atominis ginklus, buvo priimta Kremliuje diktatoriaus žmonos. Nina Chruščev kalbėjo pacifistams, jog Sovietų Sąjunga nesiruošia karui ir nestato priešatominį slėptuvių. (Prez. Kennedy penktadienį žadėjo išleisti pigų projektą namų savininkams pasistatyti priešatominę slėptuvę už už \$100—\$150).

Pacifistų grupė sudarė 9 moterys, merginos ir vienas vyras. Jos prašė perduoti Chruščevui jų prašymą — sustabdyti atominį bombų bandymus. Ji pažadėjo tai padaryti. Bet priminė, kad kitos šalys irgi turėtų susirūpinti branduolinių ginklų bandymų pavojum.

Pavojus pasilikęs ir tada, kai Sovietai sustabdė bandymus (1958 m. lapkričio mėnesį), o kitos šalys tęsė juos toliau. Iš tikrųjų per tuos 3 metus Amerika ir Anglija bombų nebesprogdino. Tik Prancūzija išbandė ketvertą bombų Sacharoj.

Vakarų pacifistai praeitą savaitę buvo patekę į Maskvos universitetą. Profesoriai tuoj pabėrė savo valdžios argumentus ir liepė išsinešdinti. Studentai, kad ir nesutikdami su pacifistais, reikalavo teisės jiems pasakyti savo nuomonę. Slaptuose laiškuose jie parašė pacifistams, kad jie nekreiptų dėmesio į profesorių oficialiąją nuomonę, "Mes esame su jumis", rašė kai kurie Maskvos studentai.

Kongreso "spykeris" (pirmininkas) Sam Rayburn, kuris yra 79 metų amžiaus, guli mirties patale Dallas (Tex.) ligoninėje. Jis serga nepagydoma vėžio liga. Ši nuotrauka buvo nuimta, kai Rayburn susitiko su Trumanu ir prez. Kennedy.

KOMUNISTŲ DRAUGAS VALDYS LAOSA

Souvanna Phouma sudarys "neutralią" vyriausybę

VIENTIANE, Laosas. — Antikomunistinės vyriausybės vadovas princas Boun Oum, įsitikinęs, kad Vakarų valstybės negali jam padėti, sutiko, kad kitas princas, neutralistų vadovas Souvanna Phouma sudarytų koalicinę ir neutralią vyriausybę.

Souvanna Phouma jau buvo įkeltas į valdžią prokomiunistinių sukiliėlių praeitų metų gruodžio mėnesį (parašutininkų kapitonas Konk Lee). Pajudėjus prieš jį kariuomenės antikomiunistinėms pajėgoms, princas Phouma pabėgo į Kambodiją. Jo pusbrolis, taipgi princas, vadovaujau komunistų partizanams, kurie kartu su neutralistais sudarė bendrą frontą prieš antikomiunistinę vyriausybę.

Vakary šalys pirmą nuolaidą padarė konferencijoje, įsileisdamos Laoso sukiliėlių (neutralistų, komunistų delegacijas), lygiomis teisėmis su vyriausybės delegacija. Komunistai taktikos sumetimais kišo į premjerus savo žmogų, būdami pasirošę "nusileisti" ir priimti neutralisto Souvannos Phoumos kandidaturą. Sovietai ir jų bloko nariai laiko Phouma teisėtą vyriausybės vadu nuo gruodžio mėnesio, nežiūrind, kad jį buvo įkėlė į valdžią tik armijos sukiliėlių gauja.

Panašiai "taktikos" sumetimais JAV delegacijos pirmininkas Harriman iš pradžių rėmė antikomiunistinį premjerą Boun Oum, kad vėliau sustotų prie neutralisto Phoumos kandidatūros.

Komunistų partizanai Laoso teritorijoje pastarosiomis savaitėmis sustiprino puolimus prieš Pietų Vietnamą, kuriame iš ankščiau siaučia gaujos.

Religinės riaušės Indijoje NEW DELHI, Indija. — Praeitą savaitę kilo naujos riaušės tarp indų ir musulmonų ir tęsiasi toliau, policijai negalint fanatikų sudrausti. Hapure, netoli sostinės, riaušėse žuvo 15 žmonių, 62 sužeisti. Agros mieste, kur daugumą sudaro musulmonai, studentai paskelbė streiką. Uttar Pradesh valstybės sostinėj Luchowe suimta 300 žmonių, norint užbėgti religinėms riaušėms už akių.

IŠ VISO PASAULIO

Šahas atsisako nuosavybių

TEERANAS. — Irano (Persijos) šahas Mohammed Reza Pahlevi nutarė išdalinti savo žemes valstiečiams, kad įgytų didesnio populiarumo liaudyje. Jo nuosavybės vertinamos \$133 mil. Šeštadienį prasidėjo su didėlimis iškilėmis šaho žemių dalinimas prie Kaspijos jūros Ramsar mieste. Ten bus įkur-dinta 4,300 valstiečių šeimų.

Sovietai laido raketas

MASKVA. — Sekmadienį Sovietai paleido ketvirtą tarpžemyninę balistinę raketą į Ramųjį vandenyną. Jas laido iš bazės Azijoje. Po kiekvieno bandymo Sovietai praneša apie didelį jų raketų taiklumą, nes jie suradę naujus automatinius vairavimo instrumentus. (Ketvirtadienį Amerika išbandė patobulintą Atlas raketą. Ji nukrito ir nustatytą vietą Indijos vandenyne už 9,000 mylių, 1500 mylių toliau, negu skrenda Sovietų bandomosios raketos).

Nenori Kubos egzilinė valdžios

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė atmetė kai kurių kubiečių politinių pabėgėlių grupių pasiūlymą leisti įsteigti Amerikoj Kubos egzilinę vyriausybę. Valstybės departamentas bijo, kad egzilinė vyriausybė pakenktų Amerikos piliečių interesams Kuboj ir ap sunkintų darbą šveicarijos ambasada, kuri atstovauja Amerikai, pastarajai nutraukus diplomatinius santykius.

Nukrito britų lėktuvas

PERPIGNAN (Prancūzija). — Dviejų motorų anglų lėktuvas atsitrengė į Pirinųjų kalnų viršūnę ir sudužo. Lėktuve buvo 34 žmonės. Iš jų nė vieno neliko gyvo. Jis skrido iš Londono į Viduržemio jūros vasarvietę su atostogautojais.

Airijos vyriausybė pralaimėjo

DUBLINAS, Airija. — Premjero Sean Lemass valdančioji partija nebegavo daugumos parlamento rinkimuose praeitą savaitę. Opozicinė partija negalėjo sudaryti vyriausybės, net susidėjus su darbo partija. Galimas dalykas, kad Airija skelbs naujus parlamento rinkimus. Vyriausybės partijai daug pakenkė jos vaidmuo JT taikos armijoj Konge. Airių generolas (Sean McKeown) yra JT armijos vadovas, airių diplomatas Dr. Connor O'Brien yra JT politrikas Katangoj. Abu prisidėję prie kurstymo kautynių, kuriose žuvo nemaža airių karių ir JT taikos armijos.

Komunistai pagrobė 4 Berlyno gyventojus

Netrukus juos paleido

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos policininkai šeštadienį pagrobė dviejuose vietose prie Berlyno sienos 4 gyventojus iš Vakarų Berlyno, nugalbėno į savo pusę tardymui, bet po kelių valandų paleido.

Jiems įsakė neiti ateity arti sienos barikadų, nes kai kitą kartą suims, nebepaleis. Šeštadienį 8 vokiečiai, rizikuodami gyvastimi, šiaip taip pasiekė laisvąją pusę. Komunistų sargybiniai juos apšaudė, bet nepataikė.

KENNEDŽIO DERYBOS SU KREMLIAUS MINISTERIU BUVO TIKRA NESEKMĖ

Sovietai nori izoliuoti Berlyną nuo Vokietijos

WASHINGTONAS, D. C. — Po Kennedy konferencijos su SSSR užs. reikalų ministru Gromyku penktadienio vakarą sumažėjo viltis surasti formulę Berlyno konflikto sprendimui, kuris būtų priimtinas abiem pusėm — Vakarų sąjungininkams ir komunistams.

Prezidentas Kennedy pripažino, kad derybų vaisiai su Gromyku lygūs nuliui. Jo patarėjai deda prie nulio minuso ženklą, atseit, krizė pasidarė aštresnė, negu buvo prieš pradėdant pasitarimus Baltuosiuose rūmuose.

Gromyko tvirtai laikėsi žinomų Chruščevio reikalavimų — patvirtinti demarkacijos (laikinas) sienas tarp Lenkijos ir Rytų Vokietijos ir tarp Vakarų Vokietijos su Rytų Vokietija. Negana to, Gromyko, kurdamas sąlygas Vakarų Berlyno pavertimui "laisvu" miestu, reikalavo suardyti jo politinius, ekonominis, finansinius ryšius su Vakarų Vokietija, kai tuo tarpu Rytų Berlynas yra visiškai įjungtas į Rytų Vokietiją ir pavestas jos sostine.

Pagal karo nugalėtojų susitarimus, Rytų ir Vakarų Berlynas turėjo būti valdomas keturių didžiųjų šalių, nepriklausomai nuo Rytų ir Vakarų Vokietijos.

Uždavinys Jungtinėms Tautoms

Po penktadienio pasitarimų sumenkėjo galimybės susaukti kitą mėnesį keturių didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministrų konferenciją Berlynu svarstyti. Manoma, kad po jos bus galima suvažiuoti tų šalių vyriausybės vadams ir pasirašyti kokį nors kompromisinį sprendimą.

Po to vienintelė vieta lieka Jungtinės Tautos, kur Berlyno klausimas bus iškeltas. Valstybės sekretorius Dean Rusk išsitarė, kad apie kreipimąsi į Jungtines Tautas dar anksti kalbėti, kol derybos su Sovietais nėra nutrūkusios. Tiesa, jos nutrūko, bet parodė, kad susitarti negalima. Jungtinės Tautos, yra bejėgės išspręsti tokį klausimą, kuriuo negali susitarti didžiosios valstybės. Tai tik būtų vieta abiem pusėm išskelti savo argumentus. Ir dar ko gero, Azijos, Afrikos šalys, sudarancios beveik pusę Jungtinių Tautų narių, pareikalauos Vakarų nusileisti. Viena neutralistų valstybė po kitos reikalauja pripažinti dvi Vokietijas.

Brandt patenkintas JAV griežtumu

Grįžęs iš New Yorko Berlyno burmistras Willy Brandt kalbėjo savo piliečiams, jog jie gali pasitikėti tvirtu Amerikos nusi-statymu laikytis duotų įsipareigojimų ginti berlyniečių laisvę ir savo teisę laikyti Berlyne karines įgulas.

Willy Brandt asmeniškai nesusitiko su Kennedy. Bet jis turėjo šeštadienį ilgą pasikalbėjimą telefonu su prezidentu, kuris jam užtikrino Amerikos pasiryžimą spirti visom jėgom Kremliaus užmačiom. Brandt tačiau pripažino, kad Vakarų Vokietiją laukia dideli galvosūkiai ir sunkūs sprendimai artimiausioj ateity.

Komunistų taikos sutartis

Į Rytų Berlyną suvažiuavo komunistų delegacijos iš viso pa-

saulio atšvęsti jos 12 metų "nepriklausomybę". Kaip ir galima laukti iš Kremliaus satrapų, jie visi sakė kalbas apie Vakarų Berlyno pavertimą "laisvu" miestu ir taikos sutarties pasirašymą su Rytų Vokietija.

Rytų Vokietijos politbiuro narys pareiškė, kad ši sutartis bus pasirašyta spalio mėnesio pabaigoj, pasibaigus komunistų 22-ram suvažiavimui Maskvoj.

Hoffa nori sujungti transporto unijas

Pašalinimas iš AFL galios darbininkoje nesulipino

NEW YORKAS. — Šoferių unijos pirmininkas James Hoffa buvo sutiktas kaip didelis draugas transporto darbininkų unijos metiniam suvažiavime, kur jis vėl pasiūlė šiom dviem transportų unijoms sudaryti sąjungą.

Hoffos unija buvo 1957 metais išmesta iš AFL-CIO federacijos už draugystę ir apsielėdimą su gengerstais. Jo šunybės tyrė ir kėlė aikštens specialius senato komitetas, kurio vyriausiu tyrinėtoju buvo Robert Kennedy, dabar vyr. prokuroras.

Negalima pasakyti, kad tam-pymas po senato komitetus ir teismus būtų pakenkę Hoffos vardui ir turimai galiai. Unijos, išmestos iš AFL-CIO, kaip šoferių unija, rodė supratimą užuojautą savo likimo draugui. Bet transporto darbininkų unija, kurioj jis buvo taip draugiškai priimtas, yra AFL-CIO narys. Jos pirmininkas Michell Quill yra federacijos viceprezidentas.

Jis juokėsi kartu su Hoffa iš AFL-CIO vadų (George Meany, Walter Reuther) pastangų sudrausminti šoferių uniją. Quill pranešime savo unijos suvažiavime pavadino Hoffą švariausiu unijos vadu ir reikalavo jo organizaciją, didžiausią Amerikoj (1,700,000 narių) priimti atgal į federaciją.

Išstremia JAV diplomatą

PRAGA, Čekoslovakija). — Komunistų valdžia įsakė išsikraustyti JAV ambasados antrajam sekretoriui R. Kent. Jis su kitu diplomatu buvęs pagautas fotografuojant karinius įrengimus netoli Pragos, atseit "šnipinėjant". Antrajam diplomatu, T. J. Burke, ir visiems kitiems valdininkams JAV ambasada turinti duoti rimtą įspėjimą, kad jie susilaikytų nuo "špiunožo veiklos".

— Robert Hill, buvęs JAV ambasadorius Meksikoj ir kitose Lotynų Amerikos respublikose, patyręs, jog Amerikos diplomatai yra užvedę slaptas derybas su Castro valdžia. Ido sekretorius Dillon sakęs Urugvajaus konferencijoj, jog JAV Kubai paramos neduos, bet kažkas tuo reikalu daroma, sako eks-ambasadorius.

Trečiąjį Lietuvos paviljoną uždarius

Šiais metais Lietuvos paviljonas, kaip ir kitais dviem atvejais, globojo nepriklausomas Lietuvos konsulatą Chicagoje, o techniškai jį paruošė, lėšas suorganizavo ir administravo Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Chicago skyrius.

Chicago Tarptautinę Prekybos parodą, kuri tęsėsi nuo liepos mėn. 25 dienos iki rugpjūčio mėn. 10 dienos, aplankė apie 700,000 asmenų, jų tarpe daug užsieniečių.

Kad Lietuvos paviljonas savo tikslą atsiekė ir davė daug prasmingos reklamos Lietuvai ir lietuviams, liudija spauda, radijo, televizija, įvairūs atsiliepimai ir protestai pareikšti kai kurių komunistinių tautų atstovų parodos vadovybei.

Lietuvos paviljono pagrindinis motyvas buvo laisvė, o ne prekyba, ir tai buvo vienintelis paviljonas visoj Tarptautinėje Prekybos parodoje, kurio rengėjų paskatintas buvo meilė savo kraštui, o jų atlyginimas — plėvesuojančios Lietuvos vėliavos Chicago gatvėse.

Šiandien ALIAS Chicago skyrius, užbaigęs šį darbą, džiaugiasi turėdamas progą viešai padėkoti visiems tiems, kurie savo nuoširdžiu darbu, lėšomis, eksponatais ar kita parama padarė Lietuvos paviljono įrengimą įmanomu ir paliko visą eilę malonių prisiminimų gražaus bendradarbiavimo.

Dėkojame Generaliniam Konsului Chicagoje Dr. Petriui Daužvardžiui už jo rūpestį ir autoritetingą užtarimą ir p. J. Daužvardienei už nenuilstamas pastangas ir patarimus.

Didelės pagalbos susilaukė iš visiems gerai žinomo visuomenininko p. V. Šimkaus, kuris vardodamas savo medžiagą ir padedant p. A. Pačkauskui, p. A. Beniuliui, p. A. Stančiauskui, p. K. Gabrusevičiui ir p. R. Liebui padarė paviljono pagrindinio re-

mo — pastovo konstrukciją ir nuvežęs į vietą atliko net dviems unijoms priklausančius darbus, tuo sutaupydamas nemažą sumą paviljono išlaidų.

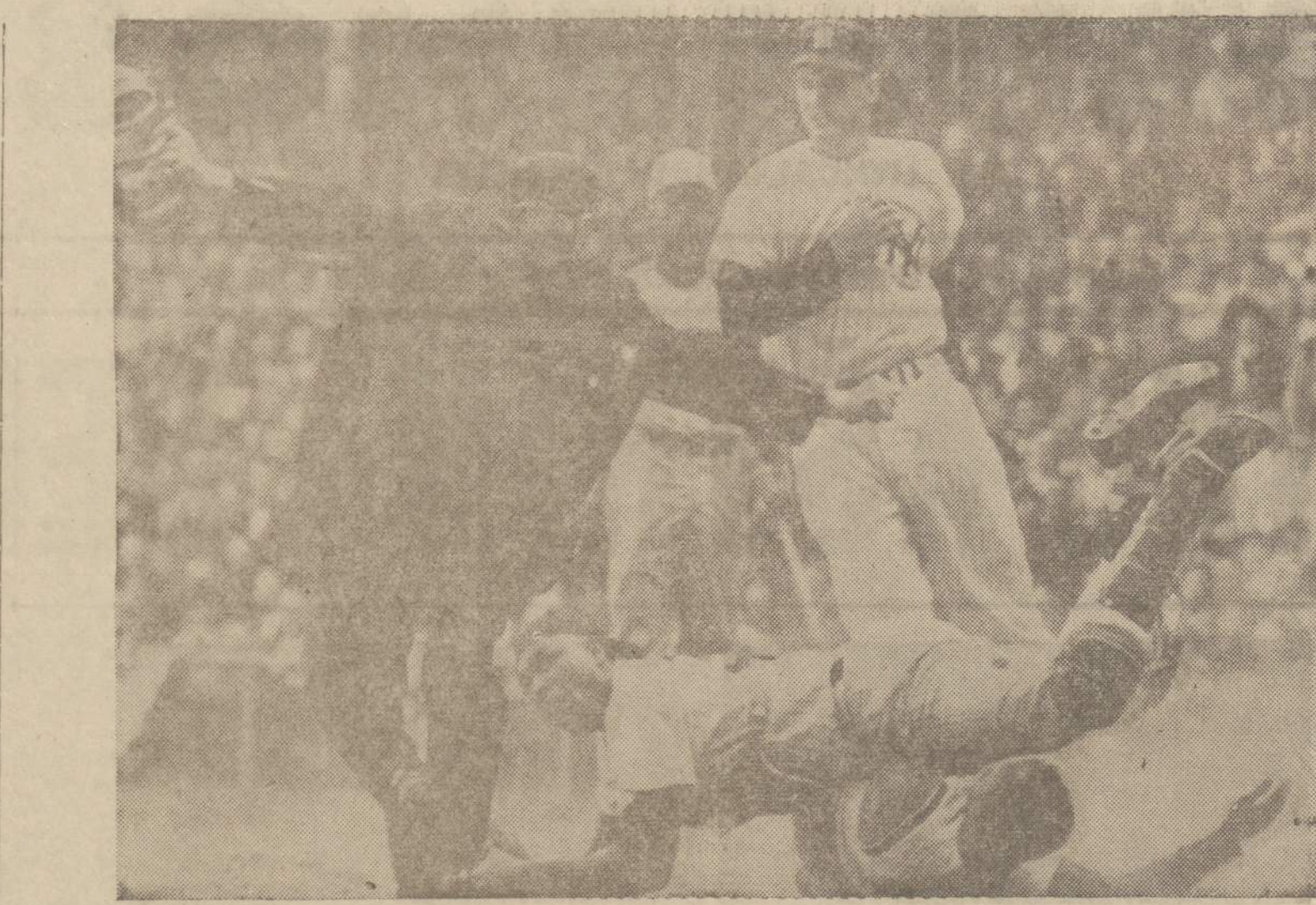
Dėkojame p. E. Šurkienei ir p. D. Šurkutei-Nitecki, kurios kritišku momentu atėjo mums į pagalbą ir dirbusios iki vėlyvos nakties išgelbėjo staklių ir audimo projekta. Taip pat dėkojame p. O. Šimaitienei padėjusiai audimo demonstravime.

Dėkingi esame visiems, leidusiems pasinaudoti iš Lietuvos atsivežtais ar čia pagamintais eksponatais: Sv. Kazimiero Kongregacijos seserims, ypač seselei M. Perpetuai, Tėvams Jėzuitams, dail. E. Marčiulionienei, p. Tutlienei, p. Cesnienei, p. A. Rimkevičienei, p. L. Germanienei, p. Aleknavičienei, p. D. Šurkutei-Nitecki ir p. V. Augustinui. Taip pat dėkingi esam Čiurlionies Galerijos vadovybei, kuri atrinko ir leido išstatyti į tuo pačiu laiku vykstančią McCormick place meno parodą dvi tapybas: dail. P. Puzino — Tremtiniai ir dail. V. Vzigirdos — Vaisiai ir gėlės, dail. A. Marčiulioniu už skulptūrą — Trys bokštai".

Ypatinga padėka tenka Jaunimo Centro Studentų ansamblio vadovei p. L. Brazdienei ir ansamblio mergaitėms, kurios nuolat būdėdamos paviljone, kalbėjo už mūsų šiuo laiku nebylią Lietuvą, aiškino jos vergus ir grožį, džiaugėsi pagrimais ir kantriai priėmė užgauliojimus. Savo šypsena, mandagumu ir turiningais atsakymais į šimtus tūkstančių klausimų paliko visiems neabejotiną įspūdį. Teko girdėti pagyrimus, kad mūsų tauta yra apdovanota didžiausiu turtu — gražių, galvojančių ir rimtu jaunimu. Visas penkioliką dienų su tautiniais rūbais pasikeisdamas būdėjo: Žibutė Balseytė, Izolda Bendoraitytė, Irena Vitkauskaitė, Gražina Gu-

daitytė, Kristina Sabaliauskaitė, Regina Cesaitė, Audronė Gerbenytė, Vida Bičiunaitė, Aldona Diminskaitė, Alma Girdauskaitė, Audronė Vaičiaitytė, Elvyra Kavaliunaitė, Regina Kavaliunaitė, Dalia Navickaitė, Angelė Buliokaitė, Gražina Juskaitytė, Dalia Indreikaitė, Loreta Geštautaitė, Marytė Gumbinaitė, Birutė Končytė, Julija Gepmerytė, Silvija Kulmickaitė, Kristina Zukaitė, Dalia Reklūtė, Dalia Kremerytė, Danutė Bulotaitė, Sabina Barzdaitė, Virginija Vaičiaitytė, Izabela Skapsaitė, Birutė Didžpinigaitytė, Dalia Didžpinigaitytė, Jurgita Stanaitytė, Aurelija Ginčiauskaitė, Gražina Norvilaitė, Dalia Šimkutė ir Rima Peterytė.

Didelį darbą savo tėvynei atliko Miss Lithuania — Genė Antanaitytė, taip gražiai atstovavusi Lietuvai ir Lietuvos paviljonui per radiją ir televiziją, ir susilaukusi tokių jautrių atsiliepimų Amerikos spaudoje. Norėdama neapleisti nei vienos progos atstovaujant Lietuvai, p. G. Antanaitytė panaudojo tam

Yankee ir Reds beisbolo rinkinių antros žaidynės, kurias laimėjo Reds. Rungtynės dėl pirmenybės dabar susilygino, nes pirmas žaidynės laimėjo Yankee rinkinys.

savo atostogas, po kurių išėjo daugiau pavargusi negu prieš jas. Ta pačia proga dėkojame komisijai, sudarytai Lietuvos paviljono gražuolei — atstovei išrinkti, kurie savo darbą atliko su visu rimtumu: p. S. Kraus, p. V. Kaveckui ir p. A. Marčiulioniu.

Lietuvių organizacijų atstovams: Lietuvių Profesorų Sąjungos vice-pirmininkui ir PLIAS pirmininkui prof. S. Dirmantui, Lietuvių Veteranų S-gos Ramovė išdėtininkui Z. Samuoliui ir Lietuvių Agronomų S-gos pirmininkui A. Šantarui už pašventimą savo laiko patikrinimui mūsų sudarytos Lietuvos paviljono apyskaitos nuosirdžiai dėkojame.

Dėkojame visiems, ar tai organizacijoms ar pavieniems asmenims, aukojusiems Lietuvos paviljonui, nes tik jų dosnumo dėka šis prasmingas tikslas buvo įvykdytas. Aukotojų sąrašas skelbiamas paviljono apyskaitoj, kurie ir sudaro visas paviljono pajamas.

Reikšmingą darbą organizuojant spaudos konferencijas ir radijo pranešimus atliko inž. Donatas Šatas.

Padėka priklauso mūsų spaudai bei Sofia Barčus ir "Margučio" radijo programoms talpinusiems mūsų pranešimus. Rengėjai taip pat dėkoja korespondentams dalyvavusiems mūsų konferencijose: A. T. Antanaičiui, D. Bielskui, Vl. Būtėnui, F. ir A. Daukams, kun. P. Garšvai, V. Pavilčiui, P. Petručiui, J. Slabokui ir S. Vainoriui, kurie padėjo populiarinti parodą mūsų visuomenėje, ypač jos organizavimo pradžioje.

Leidinėlio "Lithuania" redagavimas ir techniškas paruošimas atiteko inž. Kostui Burbai ir arch. Vytautui Vepštui, kurių dėka leidinėlis buvo turiningas ir gražiai apipavidalintas. Apie 27,000 egzempliorių to leidinėlio buvo nemokamai išplatinti parodos lankytojų tarpe.

Inž. Juozas Rimkevičius —

finansų komiteto pirmininkas, padedant inž. Kostui Burbai, tiksliai išpranašavęs sąmatą, surinko reikalingas lėšas ir jas ekonomiškai panaudojo visom išlaidom padengti.

ALIAS Chicago skyrius reiškia ypatingą pagarbą ir pasidžiavimą mūsų jauniems architektams — techniškajam paviljono komitetui: arch. Algiiui Žemaičiui, komiteto pirmininkui ir nariams arch. Vytautui Germaniui, arch. Kęstučiui Ječiui, arch. G. Rūbui ir arch. Vytautui Juodkai. Malonu, kad šie jauni vyrai, supratę paviljono reikšmę, noriai skyrė savo sugebėjimus, laiką ir energiją parodyti pasauliui jų gražią tėvynę Lietuvą.

Daug buvo rašyta apie Lietuvos paviljoną prieš atidarymą ar jį atidarius, buvo reikštos teigiamos ar neigiamos nuomonės, kaip kas jį matė ar suprato, už ką mes esame dėkingi mūsų spaudai. Tas prisidėjo prie idėjos išpopuliarinimo ir pridavė svaros mūsų nuomone svarbiam ir dideliui darbui.

Arch. Bronė Lukšaitė, ALIAS Chicago sk. pirm. Chicago Tarptautinėje Prekybos Parodoje, įvykusioje McCormick Place, 1961 m. liepos mėn. 25 — rugpjūčio mėn. 10 d.

Lietuvos paviljono apyskaita GAUTA AUKŲ:

Standard Federal Savings and Loan — 125 dol., prel. Ig. Albiavičius — 25, Illinois Lietuvių Gydytojų Dr-ja — 100, Troost Pachanskis Monuments — 10, inž. V. Vintartas — 5, J. Vairneikis — 10, inž. B. Kolosovas — 5, K. Eringis — 10, inž. K. Kaunas — 10, PLIAS C. V-ba — 25, inž. S. Švedas — 10, inž. K. Burba — 10, inž. Ig. Juzėnas — 10, inž. K. Katilius — 10, inž. M. Krasauskas — 10, inž. E. Žitkus — 10, J. Lieponis, Furniture Center, inc. 25, Dr. A. Razma — 30, AMBO-L, inc., Jonas ir Vytautas Talandžiai — 250, Morning Star Club — 10, inž. Z. Kalnas — 5, inž. K. Žukauskas

— 5, J. Žukauskas — 1, inž. J. Grabauskas — 5, inž. A. Pargauskas — 10, Roosevelt Furniture Co. — 5, Lietuvių Veterinarijos Gydytojų S-ga — 15, Marquette Park Namų Savininkų Organizacija — 10, Valeška Art Studios — 50, inž. inž. K. Banys, R. Banys, M. Bružas, P. Urbūtis, K. Miliūnas ir J. Kizlauskas po 5, Z. Kudukienė — 25, Vasaitis-Butkus Funeral Home — 25, Petkus and Son Funeral Home — 25, C. Kareckas, Community Pharmacy — 25, P. Putrim — 5, B. Stangenbergenis — 5, Chamber of Commerce nariai — 31, Lietuvių Agronomų S-ga — 25, Chicago Savings and Loan — 100, Midland Savings and Loan — 25, inž. D. ir S. Adomaičiai — 20, Mutual Federal Savings and Loan — 100, District Savings and Loan — 25, Universal Savings and Loan — 50, St. Anthony Savings and Loan — 100, Crane Savings and Loan — 25, D. L. K. Birutės Dr-ja — 20, inž. P. Steikūnas — 3, K. Pocius — 5, T. Maškauskas — 2,50, L. V. S. Romovė — 25, L. Žiuraitis — 5, A. Banionis — 5, S. K. — 3, J. S. — 5, Menkelūnas — 2, J. Kupčinskis — 2, gen. M. Reklaitis — 10, Lietuvių Dantų Gydytojų S-ga Chicagoje — 25, Stella Saunoris, Flowers and Gift Shop — 5, 9-to Ward'o Demokratų Klubas — 10, Lietuvių Miškininkų S-ga — 12, kun. J. Panavas — 25, P. Skridaila — 5, Dr. K. Pautienis — 5, M. Silkaitis — 5, inž. K. Sekmokas — 10, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas — 1,200, Venta Engineering Co. — 25, Dr. K. Gudaitis — 5, Lietuvių Profesorų Dr-ja — 15, D. Dirmantienė — 5, Stankus Construction Co. — 25, inž. G. Biskis — 10, inž. K. Biskis — 10, J. Gužaitis — 10, N. N. — 5, Nuosimčiai — 5,88.

Viso pajamų gauta \$2,957.38 (du tūkstančiai devyni šimtai penkiasdešimt septyni dol. 38 ct.).

IŠLAIDOS: Leidinys "Lithuania" \$1,105.20. Už vietą paviljonui ir apdraudimą \$935. Maketas, tvorelė ir užrašai — 175.77; medžiagos ir priemonės — 190.83; ap-

švietimas — 96.45; Fotografijos — 81.98; transportas, telefonas ir kitos smulkios išlaidos — 65.17; paviljono įrengimas, viso 609.70; audimas ir kitos išlaidos paviljoną atidarius 307.48; leidiniui ir paviljonui viso išlaidų \$2,957.38 (du tūkstančiai devyni šimtai penkiasdešimt septyni dol. 38 ct.).

(Parašas) Bronė Lukšaitė, Lietuvos Paviljono Direktorė

ALIAS Chicago sk. pirm. (Parašas) Juozas Rimkevičius Finansų Komiteto pirmininkas

1961 r. rugsėjo mėn. 19 d. Lietuvių Organizacijų atstovai: Lietuvių Profesorų S-gos vice-pirm. ir PLIAS pirm. prof. S. Dirmantas, Lietuvių Veteranų S-gos Romovė išd. Z. Samuolis ir Lietuvių Agronomų S-gos pirm. A. Šantaras, peržiūrėję byloje esamus dokumentus, rado, kad Lietuvos Paviljono Chicago Tarptautinėje Pr. Parodoje, įvykusioje 1961 m. liepos mėn. 25 — rugpjūčio mėn. 10 d., apyskaita sudaryta pagal bylose esamus pajamų ir išlaidų dokumentus.

Parašai: prof. St. Dirmantas, Z. Samuolis, A. Šantaras.

Pastaba: Be apyskaitoj pažymėtų pajamų ir išlaidų, ALIAS Chicago skyrius iš savo išdo gražino Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomajam Komitetui leidinėlio "Lithuania" susidariusį skirtumą — 94.80 dol. ir padengė reprezentacijos išlaidas susijusias su Lietuvos paviljonu. Zarasiškių klubo paaukoti \$10, kaip neįtraukti į apyskaitą, buvo gražinti aukotojams.

Alyva, anglis, kūrenimo sistemų pakeitimai ir pataisymai. BLUFIRE OILS CO. DR 3-3683 (24 val. tarnyba) Žemos kainos. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Atstovas V. DOBA — HE 4-5880.

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE Authorized DELCO & MOTOROLA DEALER Car radio repaired while you wait. 3159 S. Wallace St. CAJumet 5-9833

Planingas taupymas moka gerus dividendus. Pradėkite taupyti šiandien. MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association. Veikia J.A.V. valdžios leidimu ir jos priežiūroje 2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS Phone: VI 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI (Nauji dideli traktoriukai - Gražūs ir tvirtūs ir traukia. Stigų metų patirtimas - Pigūs ir sąžiningas patarnavimas.) JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69th Chicago 36 Ill. Tel. Wablibrook 5-9209

VALANDOS: Pirm. 12 iki 8 po piet. Antr. 9 iki 4 po piet. Treč. uždaryta visa diena. Ketv. 9 iki 8 po piet. Penkt. 9 iki 8 po piet. Šešt. 9 iki 12:30 po piet.

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prieinamiausias sąlygas paskolų aplikantams ir apdrausto patarnavimo taupytojams per 37 metus. CHICAGO SAVINGS yra viena iš įdomiausių ir gražiausiai įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje. Taupytojų patogumui: naujaisi įrengimai, du dideli kiemai automobiliams (vienan įvažiavimas iš Western Ave.) ir daug nemokamų patarnavimų pinigų taupantiems nariams.

K V I E Č I A M E Chicago Savings & Loan Ass'n 6245 So. Western Avenue Chicago 36, Illinois GRovehill 6-7575 JOHN PAKEL, Jr. — President JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

How Savings Bonds help make bigger graduating classes

Typical of today's mushrooming classes, 700 students take the final exams at a leading Midwestern university.

American education and the U.S. Savings Bond Program have worked hand in hand toward accomplishing each other's goals for 20 years.

One of the most important results of this partnership has been the growing numbers of graduates—from colleges, professional, and trade schools—financed by U.S. Savings Bonds.

Stamps: Seeds of Thrift Many of these youngsters began saving for their education through the U.S. Savings Stamp Program, carried on in the Nation's schools through the volunteer efforts of school administrators, teachers, and students themselves.

Many of today's graduates owe their higher learning,

and its priceless benefits, to the foresight of their parents who signed up for Savings Bonds on Payroll Savings or the Bond-a-month plan. Here's how it might work for you:

Start soon and stick to it! Begin putting \$18.75 a month into Savings Bonds when your youngster is born. When he's 18, you'll

have saved \$4,000, but you'll own Bonds worth \$5,600. You'll be able to get your money with interest whenever you need it. And every dollar you invest will help build a stronger America.

No wonder so many parents plan for their children's future this way. Why not you?

"Savings Bonds have helped broaden the base of education," says Mr. Eustis Turner, President, National Education Association

"For twenty years, the Treasury Department has offered schools a program of thrift training, based on the student purchase of United States Savings Stamps and Bonds. Weekly Stamp Days offer students something they can do for their country, and themselves. The program helps build greater personal opportunity in the future and greater national security now. It is rich in educational benefits; I hope it will continue to flourish."

You save more than money with

U.S. Savings Bonds

Buy them where you work or bank

For 20 years America's newspapers have published U.S. Savings Bonds ads at no cost to the Government. The Treasury Dept. is grateful to The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

RAŠYTOJAI NERANGŪS "STATYBAI"

Bolševikai skundžiasi: Lietuvoj reikišias nacionalizmas

Ar lietuviškoji literatūra eina su gyvenimu, ar ji skiria didžiausią dėmesį komunizmo statymai — tai klausimai, į kuriuos šių dienų Lietuvoje vis nedrįstama atsakyti griežtai teigiama. Pastaruoju metu "Tiesoje" šį reikalą šoko nagrinėti Chruščiovo liaupsintojas Juozas Macevičius ir J. Tornau. Savo straipsnyje (211 nr.) J. Macevičius be galo džiūgaujia, kad lietuvių rašytojai siekia vaizduoti šių dienų gyvenimą. Tačiau iš pastarojo meto leidinių Macevičius legalėjo nurodyti tik J. Avyžiaus apsaką "Zmogus lieka žmogumi", M. Sluckio apsakymus "Geriau mums nesuistikti", J. Marcinkevičiaus poemą "Kraujas ir pelenai". Tačiau visa tai, girdi, nublinksta prieš komunistų partijos programos projektą iškeltus reikalavimus. J. Macevičius turi pripažinti, kad lietuviškoji rašytojai nesąpakanamai kovingai, neįspūdingai meniniai išsprendžia "tary-

binės tikrovės pavaizdavimą. Vis dar menkai pasireiškia lietuviškoji dramaturgai. Kolchozininkų ir įmonių darbininkų gyvenimas — štai tokių temų vis pasigendama literatūroje. Macevičius norėtų, kad būtų pavaizduota literatūroje "didvyriška" organizatorių kovą kolchozuose ir jis nieko nesako apie eilinio kolchozininko gyvenimą. Tačiau, reikia manyti, ir Macevičius gerai žino, kad tas "didvyriškumas" buvo ne kas kita, kaip prievartinis žmonių grūdimas į kolchozus. Lygiai jam neturėtų būti svetimas ir ligišolinis kolchozininko skurdas ir jų abejingumas.

Tas pats pasakytina ir apie darbininkijos "pasiaukojantį darbą" stiprinant tėvynės (su prask — Sovietų Sąjungos—E.) galią... rašytojai vengia tokių temų, nes jie privalėtų užfiksuoti ne aukojimąsi, bet partinio botago kurtomą darbą įmonėse.

Pagaliau, Sniečkų ir kitus sekdamas, ir Macevičius pareiškė pageidavimą, kad reikia stipriau kovoti prieš tas bolševikams šventos ramybės neteikiančias negeroves, kaip "praieities atgyvenas", buržuazinio nacionalizmo pasireiškimus, religinius prietarus...

J. Tornau "Tiesoje" (222) iškėlė internacionalizmo reikšmę literatūroje ir rusų kalbos bei rusų rašytojų įtaką. Esą, pagal Tornau, rusų kalba iš esmės virtusi visų sovietinių tautų bendravimo ir bendradarbiavimo kalba. Autorius suniekino vaizgant "Seimos vėžius", girdi niekinami žmonės, nes jie kitos tautybės... jis pasmerkė ir Puidos romaną "Magnus Dux", kur atsisipindi Vytauto kultas, ugdytas valdančios buržuazijos... (žinoma, dabar reikia valdančiam proletariatui ugdyti komunizmo kultą... E.).

Pokarinėje Lietuvoje pasirodė kūriniai jau žymiai, Tornau nuomone, geresni, jie, girdi, nuvainikavo senojo kaimo idealizavimą ir pan., tačiau visvien dar nepakanka "naivokai, paviršutiniškai" vaizduoti vad. tautų draugystę, pvz. sutinkant tarybinius kariuos... Esą, jau nyksta nacionalinis užsisklendimas, kiekvienoje respublikoje, taigi ir Lietuvoje, gyvena įvairių tautybių žmonės, o tai gimda daugybę naujų problemų ir pan.

Lietuvoje, pripažįsta Tornau, sparčiai kinta tikrovė, auganti internacionalizmo ideologija, pakitusios nacionalizmo apraiškos. Taip norėtų bolševikiniai vadovai. Tačiau tas pats Tornau verčiamas pastebėti, kad nacionalizmas Lietuvoje vis dėlto pasireiškia ir ramiasi tik, kad jis, girdi, reiškišias nebe tokiomis formomis, kaip prieš 10-15 m. Esą, ir buržuazinės ideologijos liekanos dar Lietuvoje sutinkamos, nors ir jos... taip pat "pripažinti" prie sąlygų.

Vis labiau gausėja balsai apie "komunistinės statybos ugdytą literatūroje, jos artėjimą su "gyvenimu" tik rodo, kad par-

Huldah Clark (laiko piršta uždėjusi ant smakro), 14 metų nėgrė iš Newark (N. J.), kuri nuyko į Rusiją mokytis. Tėvas ją pasiuntė į Rusiją, kur, girdi, mokyklos esančios geresnės, negu Amerikoje.

tinis botagas vienodai kreipiamas ir į kolchozininkus, darbininkus ir į rašytojus. Iš šiuos pastaruosius kreipiamos nemazos viltys, tačiau negausūs Sluckio, Avyžiaus, dar vieno kito pavzdžiai rodo, kad rašytojai internacionalizmo ar bolševizmo garbinimo idėjas ugdyti didelių sugebėjimų neparodė. (E)

LOS ANGELES, CALIF.

Balfo vajuas pabaigtuvės

Jau ne viena kartą teko paminti, jog Los Angeles Balfo skyrius piniginę rinkliavą pradėjo iš pavasario, o baigs rudenį. Pabaigtuvės priartėjo. Aną sekmadienį skautų ir skaučių pikniko Balfo skyriaus pirmininkas Vladas Pažiūra įteikė pabaigtuvių programą, prašydamas paskelbti Naujienose.

Balfo koncertas, o po jo balius, bus spalio 21 d. 6:30 vakare, šv. Kazimiero parapijos salėje. Programoje: violenčelis-tas V. Dapšys, pianistė A. Dotts, rašytojas Jurgis Gliauda ir kompozitoriaus Br. Budriūno vado-vaujamas dainos ir operų arijų ansamblis, kuriame dainuoja: P. Baltakis, J. Cekanauskienė, R. Dabšys, V. Dičiūtė, A. Narkevičiūtė, B. Reivydatė, E. Skisti-mas, Z. Stroputė, V. Variakojis, E. Vilimienė.

Veiks valgių ir užkandžių baras, šokiams (iki 12 val.) gros austrų studentų orkestras.

Prieš rašant šią korespondenciją, atėjo informacija iš kitur, jog Balfo valdybos narių svarstoma pasielgti lygiai taip, kaip ir bendruomenės koncerte pasielgti: koncerto publikai pasiūlyti "priimti" nutarimą remti Kuchel-Lipscomb rezoliuciją. Pasitikrinimui teko panaudoti užmiestinę liniją ir telefonuoti Balfo skyriaus pirmininkui V. Pažiūrai, kurs gyvena Anaheim, Calif., klausiant, ar jis man įdavė pilną koncerto programą, ar bus pakeitimų, t. y., ar bus koncerte keliamas minėtos rezoliucijos klausimas.

Balfo skyriaus pirm. V. Pažiūra sakė, jog tuo reikalu skyriaus valdybos nutarimo nesą. Valdyba posėdžiausianti spalio 8 d. ir Kuchel-Lipscomb rezoliucijos reikalu Balfo pasisakymas gal būsias svarstomas ir daromas nutarimas.

Steigia kredito sąjungą

Rugsėjo 30 d. grupė lietuvių valdžios atstovo priežiūroje pasirašė prašymą charteriui įsteigti Los Angeles mieste kredito uniją arba, kaip žmonių kasdienėje kalboje sakoma, bankelį. Steigiama kredito įstaiga turėsianti valdžios garantuotą apdraudą kiekvienam indėlininkui iki \$10,000 — lygiai, kaip ir kitos skolinimo ir taupymo įstaigos.

Amerikoje yra nemažai lietuvių administruojamų taupymo ir skolinimo sąjungų. Ypač daug jų Chicagoje. Jos tvarkingai vedamos, sparčiai auga. Tai senosios išėvijios kartos sumanumo pasireiškimas.

Naujieji ateiviai tokių bankelių steigimu, taip pat tvar-

kingu vedimu, yra pasireiškę Kanadoje. Vienas iš kandiškių lietuvių, kurs ten daug dirbo kredito įstaiga steigiant, persikėlęs gyventi į Los Angeles, gal ir buvo pradininkas išjudinti losangeliskius susidomėti kredito įstaigos bizniu.

Kredito unijos steigimo pradiniškai buvo susirinkę Tautiniuose namuose. Baigus sutarkyti formalumus bus šaukiamas steigiamasis susirinkimas ir primami nariai taupytojai bei pasiskolinti norintieji.

Ligos

Kazį Barmų, kurį praeitą žiemą liga buvo paguldžiusi į ligoninę, kojų kraujotakos sutrikimai rugsėjo 26 d. vėl paguldė į ligoninę. Po operacijos gydosi namie.

Juozas ir Marcelė Vaičiai pernai iš Cicero, Ill., persikėlė į Kaliforniją ir apsigyveno Santa Monica mieste. Šią vasarą Juozas Vaičius pasijuto nesveiku-

ją. Buvo ligoninėje, dabar grįžo į namus. Juozas Vaičius, žemaitis ylakiškis, Lietuvoje buvo lakūnas. Jis buvo pasižymėjęs, kaip lėktuvų bandytojas. Skraidė įsiai ir su Lituanica II, kai toji po transatlantinio lakūno F. Vaitkaus skridimo iš Anglijos buvo į Lietuvą parvežta ir sutaisyta. Prieš keletą metų teko Naujienose aprašyti lakūno majoro Juozo Vaičiaus atsiminimus apie Lituanica II.

Ligoniams Kaziu Barmui ir Juozui Vaičiui linkėjimai greit pasveikti.

J. Klauseikis

NEW LIFE DELICATESSEN

Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED STREET
Victory 2-7666.
Jonas Grinius, savininkas

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BŪCIULIS

4 1/4%

mokame už santaupas, padėtas investavimo sąskaiton. Už paprastoj sąskaitoj laikomus pinigus mokame 4%.

Dabar mūsų turtas jau viršija

\$20,000,000.00

Per 65 metus mokėjome ir dabar kiekvieną pusmetį taupytojams mokame pačius aukščiausius dividendus.

Didžiausioji ir stipriausioji Bridgeporto taupymo įstaiga.

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

Darbo valandos: pirm. ir antr. nuo 9 iki 4; treč. uždaryta; ketv. nuo 9 iki 8; penkt. nuo 9 iki 6, o šeštad. nuo 9 iki 1.

District Savings

AND LOAN ASSOCIATION
3430 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois
CLiffside 4-0104

Vieta automobiliams istaigos kieme

SPALIO MĖNESIO IŠPARDAVIMAS

NAMŲ RAKANDŲ, TELEVIZIJŲ, PEČIŲ, REFRIGERATORIŲ IR AUKSINIŲ DAIKTŲ

Didelis pasirinkimas rakandų pigių ir brangių už žemesnes kainas kaip kitur, lengvais išsimokėjimais.

2 dalių Parlor setai nuo \$88.00 iki	\$400.00
3 dalių sectional setai nuo	\$148.00
3 dalių miegamo kambario setai nuo	\$89.00
4 dalių miegamo kambario setai nuo	\$139.00
5 dalių Dinette setai nuo	\$37.00
7 dalių Dinette setai	\$69.00
9 x 12 viln. kilimai	\$39.00
9 x 12 Linoleumai	\$4.95

GAZINIAI PEČIAI, ŠALDYTUVAI, MINKŠTOS KĖDĖS, MATRACAI, DULKIŲ VALYTVUVAI, SKALBIAI, MOS MASINOS, TELEVIZIJOS, RADIO, PHONOGRAFAI, IR AUKSINIAI DAIKTAI.

BUDRIK FURNITURE

3241 S. Halsted St.

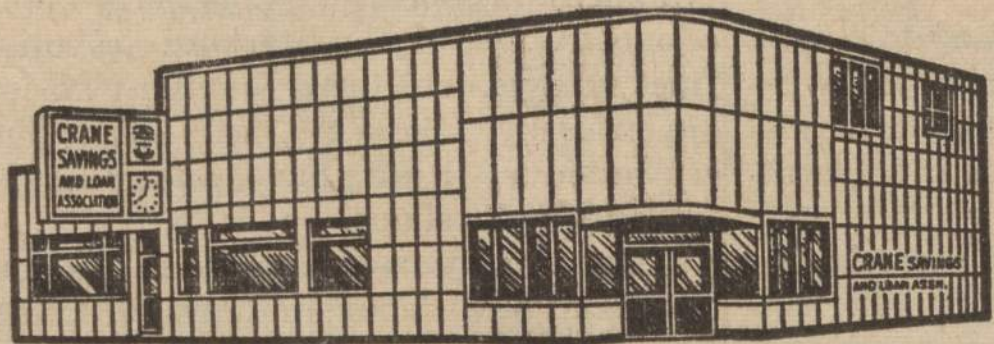
Chicago 8, Ill.

Calumet 5-7237

Atdara pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val., sekmdieniais 11-5.

Budriko radio programa sekmdieniais iš stoties WHFC, 1450 kil. nuo 2 iki 2:30 val. po pietų.

Crane Savings and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

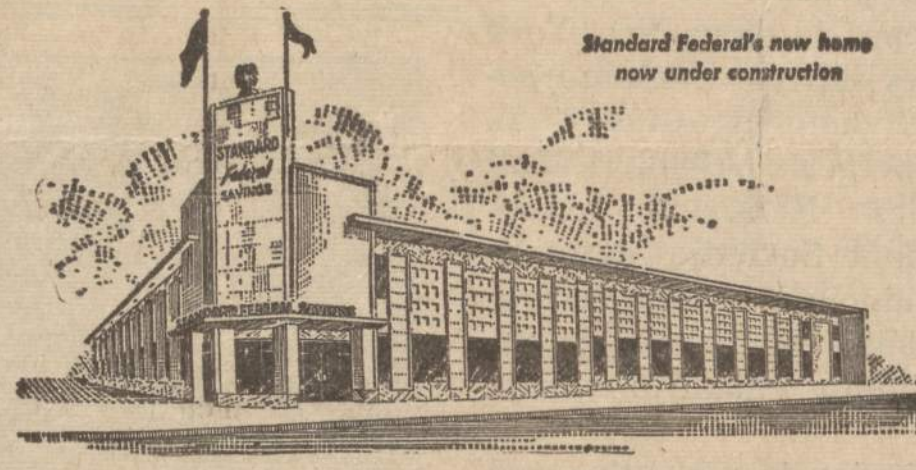
4 1/4%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Galioja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.

Pinigai, įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už vis, mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Baigiamas naujas Standard Federal namas

Turtas \$80,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, Chairman of the Board

FREE PARKING

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštadienį nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro. Trečiadieniais visai neatidarama.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

1909

1961

4 1/4%

Dividendas mokamas visoms santaupsoms

Taupykite
STANDARD FEDERAL —
Stipriausioje Chicagos
Taupymo įstaigoje

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

JUSTIN MACKIEWICH Jr., President

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Current Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone Haymarket 7-3070

All accounts insured to \$10,000

Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:		Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	metams \$13.00	pusi metų \$7.00	trims mėnesiams \$4.00
	vienam mėnesiui \$1.25		
Užsieniuose		metams \$16.00	pusi metų \$8.00
		vienam mėnesiui \$1.50	
Dienraščio kainos:			
Chicagoje ir priemiestiuose	metams \$15.00	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.	
pusi metų \$8.00		Pinigus reikia siūsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
trims mėnesiams \$4.00			
vienam mėnesiui \$1.50			
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.			

Gandų miglose

Prezidentui Kennedy pasikalbėjus penktadienį su Andriejumi Gromyko, vieni laikraščiai rašo, kad nuotaika Washingtono pasidariusi šiek tiek optimistiškesnė, kiti — kad skirtumai tarp JAV ir Sovietų Sąjungos tokie pat, kokie buvo. Nė vienas korespondentas nežino nieko tikro, bet bando atspėti ir rašo ką kas nugarisdamas.

Iš tų spėliojimų kyla visokie gandai, kurie daugumoje neturi faktinio pagrindo. Nepaprastu gausumu jie pradėjo sklįsti ypač nuo to laiko, kai valstybės sekretoriaus Dean Rusk susitiko New Yorke su sovietų užsienio reikalų ministru. Jų pasikalbėjimų tikslas buvo, iš Jungtinių Valstybių pusės, iširti, ar yra pagrindu formalioms deryboms Berlyno ir Vokietijos klausimu tarp Vakarų ir Rytų. Tokį pat tikslą turėjo ir Gromyko atsilankymas pas prez. Kennedy.

Jų dviejų pasikalbėjimui pasibaigus, nebuvo duota spaudai jokio komunikato. Gromyko pasakė reporteriams, kad "mes palietėme kelis svarbius klausimus apie santykius tarp Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstybių". O valstybės sekretorius Rusk, taip pat dalyvavęs pasitarime, pastebėjo, kad pasikalbėti "buvo įdomu ir tai yra visa, ką galim apie tai pasakyti".

Taigi dar neaišku, ar bus derybos ir, jei bus, tai ko tikimasi jomis pasiekti. Tačiau spaudoje ir radio - televizijos programose buvo pakartotinai skelbiama, kad prezidento Kennedy administracija pasuko į nuolaidų politiką, kad gresia "naujas Miunchenas", ir t.t. Tai administracijos kritikų ir kai kurių spaudos komentatorių vaizduotės kūryba, o ne faktai.

Negalima tikėti, kad JAV politikos vairuotojai nesupranta, jog nusilenkimas sovietams Berlyne reikštų neatitaisomą moralinį ir politinį smūgį Vakarams. Kaipgi jie galėtų su tuo sutikti? Sutikimas iš jų pusės būtų galimas tik tuo atveju, jei Jungtinės Valstybės būtų bejėgės prieš Maskvos "galybę". Bet juk taip nėra.

Chruščiovas gąsdina; teroras jo svarbiausias ginklas. Tie, kurie skleidžia bauginančius gandus ir kurie jais tiki, sąmoningai ar nesąmoningai jam padeda.

Oder - Neisse siena

Lenkai užėmė buvusią Vokietijos teritoriją iki Oder ir Neisse upių ir laiko šią liniją pastovia siena. Ją pripažino Sovietų Rusija, pasiglemžusį šiaurinę Rytprūsių dalį su Karaliaučium, Tilze ir kitais miestais, kurių daugumai ji davė ir rusiškus vardus. Tą sieną pripažino ir Rytų Vokietijos komunistų režimas.

Bet Vakarai nėra jos pripažinę. Jei pripažintų, susipyktų su vakarine Vokietija, kuri šitame punkte yra labai jautri.

Vokiečių spauda smarkiai puolė sen. Hubert Humphrey (dem. iš Minnesotos), kuris dabar lankosi Europoje. Spaudos konferencijoje Romoje jisai tarp kitko palietė Vokietijos - Lenkijos sienos klausimą, bet kai kurie vokiečių korespondentai parašė, kad JAV senatorius pasakė, jog Oder - Neisse linija esanti "galutina" siena.

Atvykęs į Vokietiją, Humphrey tą vokiečių spaudos pranešimą atitaisė, pareikšdamas, kad savo pastabose Romoje jisai tikrai pažymėjo, jog Vokietijos - Lenkijos sienų yra klausimas, kuris turės būti išspręstas, drauge su eile kitų klausimų, taikos konferencijoje su Vokietija.

Kada tokia konferencija įvyks, šiandien niekas negali pasakyti, nes Rusija nenori daryti taikos su visa Vokietija, — nors karo metu Sovietų Sąjunga buvo pasirašiusi susitarimą su Jungtinėmis Valstybėmis ir Britanija, kad tuojau po karo turės būti pasirašyta taika "su Vokietija"; su viena Vokietija, o ne su "dviem Vokietijom". Apie "dvi Vokietijas" tada niekas negalvojo.

Giškai dėl Oder - Neisse sienos eis ir toliau.

APŽVALGA

NETIESA SKLEIDŽIAMA TOLIAU

Kongresm. Ed. J. Derwinskio (republikono iš 4 Illinois distrikto) neteisingas pranešimas, kad Lietuvai, Latvijai ir Estijai valstybės departamentas laikas "tradiciškai Sovietų Sąjungos dalimis", yra be kritikos pakartotas Clevelando "Dirvoje" ir Brooklyno "Darbininke".

Jau pereiną šeštadienį "Naujienose" paskelbė, kad valstybės departamentas griežtai paneigė tą Derwinskio pasaką.

"Dirva", matyt, visai nebandžiusi dalyką iširti, ima to lenkų respublikonų atstovo prasiimanymą už gryną pinigą, ir rašo:

"Vis daugiau ir daugiau viešumon išskylančių ženklių rodo, kad dabartinis JAV valstybės departamentas yra linkęs pasukti tuo keliu, kurį liepos 14 dieną New York Times skiltyse išryškino politinis komentatorius C. L. Sulzberger, būtent, ieškoti išieties iš Berlyno krizės, bandant Sovietiją pasotinti nuolaidomis, jų tarpe formaliu bolševikinės okupacijos įteisintu Pabaltijo valstybėse.

"Naujausią užuominą tuo klausimu paskelbė atstovų rūmų narys, čikagietis Edward J. Derwinski, kuris praeitai sesijai buvo pasiūlęs sukurti specialų Pavergtųjų Tautų Komitetą, Jungtinių Amerikos Valstybių kongrese. Pasibaigus kongreso sesijai, jis pranešė Chicago Lietuvos Tarybos pirmininkui K. Drangeliui apie savo pastangų rezultatus."

Toliau paduodama Derwinskio

klaidos ištrauka, kuri "Naujienose" jau buvo cituota. ("Dirva" klaidingai rašo, kad Dr. K. Drangelis esąs Chicago Lietuvos Tarybos "pirmininkas"; jisai yra sekretorius.)

Atst. Derwinskio sufabrikuotą netiesą perspausdino be jokios kritikos ir Brooklyno "Darbininkas". — nors, rodo, jam galėjo kilti bent abejonė, žinant, jog valstybės departamentas pripažįsta nepriklausomas Lietuvos ir Latvijos pasienines Washingtono ir ne menkiausio ženklo nėra, kad departamentas rengtųsi tas pasienines likviduoti arba bent jų teisinį stovį sumenkinti, kaip kad padarė Vatikanas.

Blogomis žiniomis, pasirodo, tikima labiau, negu faktais.

PRIETELIAU, GERIAUSIA DOVANA SAVO DRAUGAMS — UŽSAKYTI "NAUJIENAS"

J. HOWARD EDGERTON — NAUJIENŲ FOTOGRAFUOJIMAS. J. HOWARD EDGERTON, Los Angeles bankininkas, kuris kreipėsi į buvusį Kalifornijos gubernatorių Goodwin J. Knight, kad tasai nekandidatuotų į gubernatorių. Esą bankininkas tai daręs Nixono vardu. Tačiau, Nixonas ir Edgertonas sako, jog tai netiesa.

Rusai falsifikatus dirba Rytų Berlyne

Didelis falšų pinigų ir dokumentų fabrikas, kuriam užsakymai ateina iš Maskvos

Viename iš labiausiai apieštinėtų rytinio Berlyno užkampių, Hohenschoenhausen, labai griežtai raudonarmiečių saugomame bloke veikia stambiomis sumomis finansuojamas ypatingas fabrikas, kuriame gaminamos nepaprastos prekės. Tos "prekės" tai įvairiausi dirbtiniai dokumentai, pašai, pažymėjimai, diplomai, slaptų diplomatinių depešų tekstai, slaptos sutartys ir netikri pinigai kokios tik nori valstybės — visa pagaminama šiame fabrike pagal specialius užsakymus iš Maskvos.

Fabrike viršininkas ir vyriausias specialistas yra senas falsifikatorių veteranas, nuo seniai Kominterno tarnyboje tarnaujantis vokiečių berlynietis Richard Grosskopf, kuriam buvo pavesta dirbtuvėle isteigti prieš 13 metų, tuojau po to, kai Berlynas buvo padalintas į sektorius ir savo sektoriuje rusai galėjo hermetiškai nuo visų kitų atsiskirti. Dirbtuvėleje pradžioje buvo dirbami falšų pašai sovietų šnipams ir agentams.

Ilgai netrukus, Maskva sumanė pradėti gaminti netikrus Amerikos dolerius ir dirbtuvėle buvo žymiai praplėsta, padidinta ir aprūpinta moderniausiomis falsifikavimo mašinomis ir iš visų kalėjimų surinktais talentingais falšų pinigų ir dokumentų padirbiuotojais. Nuo 1957 metų prasidėjusi sovietų neapykantos kampanija prieš Ameriką ir pagyventas "šaltasis karas" pareikalavo dar daugiau mašinų ir specialistų tokiems falsifikatams, kaip antai JAV valstybės departamento, NATO, anglų ir kt. vakariečių diplomatų, ministerių ir kt. atsakingų valstybinių pareigūnų pasidirbinėti ir jų vardu visokiems raštams spausdinti, pamėgdžioti iki smulkiausių smulkiųjų kiekvienos valstybės dokumentų formas, piešinius ir popieriaus rūšis.

Kai tik kokias naujai politinei sferai prireikia kokio falsifikato, Maskvoje sudaromas planas, paruošiamas ir patikrinamas dokumento turinys bei forma ir, Kremliaus darys sutikimą, užsakymas siunčiamas Grosskopfui ir jo falsifikatorių štabui. Atspausdintas falsifikatas prima tam tikros komisijos kruopščiausiai patikrinamas ir palyginamas ir tada jau siunčiamas agentams. Kokių falsifikatų būta, štai kelias pavyzdžius:

Kai buvo nušautas komunistuojantis Kongo premjeras Patrice Lumumba, Maskva

RAKSTIS. TEISINGUMO DEPARTAMENTO PAŠONĖJ

Teisingumo departamentas kas mėnuo gauna po 50—75 laiškus, klausiant, kodėl nieko nedaroma prieš Amerikoje įsitemusią hitlerišką nacių partiją, kuriai vadovauja "fiureris" George Lincoln Rockwell, kurs turi išrengęs savo būstinę prie Arlington, Virginijoje. Departamentas atsako tokio turinio laišku:

"Departamentas žiūri su pasibaurėjimu į George Lincoln Rockwell'o Amerikos Nacių Partiją, kuri yra tikriausia priešingybė Amerikos tradicijai ir amerikiečių sąvokai apie vyriausybę.

Mūsų rimtas noras yra imtis tokių veiksmų, kurie būtų efektingi tai veiklai nukovoti būdais, suderinamais su faktais ir pritaikomais įstatymais". Geriausias būdas nukovoti Rockwell'į tai veikti per vietines įstatymų vykdymo įstaigas.

Pasirodo, Teisingumo departamentas turi panašiu nepakantumui ir neapykantos organizacijų iš dešinės ir kairės bent kelis šimtus, bet dauguma jų nėra departamente įregistruotos. Par pastaruosius šešius metus tokių organizacijų nėra nei naujų įregistruota, nei senų išregistruota. Vieno teisingumo departamento pareigūno nuomone, didesnę dalis subversyvių organizacijų šiame krašte yra neregistruotų negu registruotų. Jo apskaičiavimu, apie 200 komunistinių "fronto" organizacijų šiandien viešai ir slapta varo savo biznį, bet visiškai nėra įregistruotos.

Rockwellio naciai nėra oficialiai paskelbti subversyviais, kadangi norint tai padaryti, pirma reikia atlikti ilgus viešus tardymus, o tai Rockwellio nacių partijai duotų nemokamą reklamą kelių milijonų dolerių vertės.

MAMA SAKO KITAIP

Jaunas bet jau žymus daktaras Kotelis turėjo mažą dukrele Marytę, kurį žinodama esanti žymaus tėvo vaikas, višada pristatydavo, sakydama "Esu daktaro Kotelio dukrelė". Motina sumanė dukrele pamokyti, kad ji ne savo nuopelnais nesigirtų, ir patarė ateityje vadintis paprastai Maryte Kotelyte, Vaikas neprotelavo ir taip kurį laiką viskas sklandžiaiėjo.

Po kiek laiko apsilankęs daktaro kolega, besisveikindamas pasilenkė ir paklausė mergaitę, "Ar tu ne daktaro Kotelio dukrelė?"

"Aš irgi iki šiol taip maniau", rimtai atsakė Marytė, "bet mama sako, kad ne..."

MAYNE REID

SKALPŲ MEDZIOTOJAI

41. — Bilio Harėjaus tiesa, — tarė jis, — jei jau reikės kautis su indiečiais, tai geriausiai susieiti su jais ten, kur yra uolų ir medžių. Lygumoje jie sumuš mus, apie tai negali būti nė kalbos. Čia gali būti dvejojpa padėtis: arba jie seks paskui mus, ir tada mūsų laukas bus tenai, — jis nurodė Mimbrų iškyšulius, — arba mes seksim juos, ligi kokios nors mums patogios vietos. O tai mes galim visai gerai padaryti, nes bandos neleis jiems greitai joti. Bet... — Tamsta tartum ko bijai? — Aš bijau, kad grįždami atgal mes galim susitikti su Dakomos būriu. Negalima manyti, kad jie būtų nusprendę: jie labai gerai žino tarpeklių ir jo ypatybes. Tas tai ir verčia mane pagalvoti.

Kad Dakomos būrys gali veikiai prisidėti prie vyriausio vado vedamo būrio, visi gerai numanė, ir medziotojų veidai paniuro.

— Taip aš manau, kapitone, jei mes priversti būsim kautis, — tęsė Riubas. — Bet aš turiu vilties, kad mums, gali būti, pasiseks susigražinti mūsų moteris, nesu-naikinus nė žiupsnio parako.

— Kokiū būdu? Kokiū būdu? — gyvai sušuko Segėnas ir kiti.

— Matot, ir anie anakur, nors jų oda ir tamsiai raudona, irgi turi širdį, ir jų vaikai lygiai brangūs jiems, kaip ir mums baltaveidžiams, krikščionims. Užmaukit baltą skarmalą ant lazdos ir pasiūlykit jiems apsieikti belaisviais. Jie sutiks pradėti derybas, aš esu tikras, štai šita graži ilgaplaukė mergaitė — jų vyriausio vado duklė; o visi kiti — žynių karių vaikai. Todėl aš juos ir parinkau. O pas mus, be to, yra Dakoma, yra jauna karalienė — šie visų pirmiausia išsiderėti karaliene.

— Paklaუსiu tamstos patarimo! — sušuko Segėnas ir jo akys viltimi spindėjo. — Tai nereikia dykai leisti laiko, kapitone. Jei pasirodytų Dakomos būrys, tada visi man sumanymai bus nieko neverti. Tos raudonodės gyvatės gali suprasti iš Dakomos nelaisvės, kad pasiūstas paskui mus būrys dabar seka mūsų pėdomis. Man rodo, kad tas gali pasunkinti derybas. Ar šiaip, ar taip, bet tie gudrūs šunes stengsis nužėsti derybas. Atmink tamsta tai!

— Mes negaišuosim nė valandėlės, — tarė Segėnas ir tuoj paliepė išskelti baltą vėliavą. Kada vėliava buvo parengta, jis pats išėjo su vėliava pirmyn ir iškėlė ją.

Visi nutilo laukdamį atsakymo. Susispietę indiečiai subruzdavo. Girdėti buvo, kad jie ėmė balsu kalbėtis. Buvo matyti, kad kažkas pas juos yra atsitikę.

XXVII. DERYBOS.

Neužilgo iš navačių išsiskyrė vienas augalotas indietis ir išėjo pirmyn. Kairėje rankoje turėjo jis kažkokį baltą daiktą — tai buvo baltai išdirbta briedžio oda. Dešinėje rankoje jis nešėsi ietį ir, išėjęs pirmyn, užmovė ant jos odą ir iškėlė į viršų. Tai buvo atsakymas į taikos pasiūlymą.

Segėnas paliepė medziotojams nutilti ir prabilo garsiai indietiška.

— Navachai! Jūs žinot, kas mes tokie. Mes praėjom visą jūsų šalį aplankėm jūsų sostinę. Mūsų žygio tikslas buvo atimti iš jūsų mums brangias gimines, kurias jūs laikėt nelaisvėje, ką mes gerai žinojom. Kai ką mes išsivadavom, bet daugelio mums dar nepasisekė surasti. Tam, kad ilgai nusiimti ir likusius galėtumėm išsivaduoti, pasirinkom įkauti iš jūsų. Mes galėjom daug daugiau paimti, bet to nepadarėm. Jūsų mieste mes nedeginom ir neplėšėm, ir nedarėm nieko bloga nei jūsų žmonoms, nei jūsų vaikams. Išskyrus paimtusius nelaisvėn, rasit visus ir viską, kaip buvot palikę.

Pasitenkinimo ir nusiramino šnabždesys perbėgo indiečių eiles. Segėno žodžių išpūdis buvo juo malonesnis, kadangi pasitarimo metu jie buvo įsitikinę, kad namie jie rasią vienus griuvėsius.

Segėnas tęsė: — Mes matom, kad ir jūs aplankėt mūsų šalį ir pasiėmėt belaisvių. Jūsų kūno

oda kitokios varšos, negu mūsų, bet giminių meilė ir pas raudonveidžius tokia pat, kaip ir pas mus, baltaveidžius. Mes taip tikim ir todėl aš pakeliau taikos vėliavą. Susitarkim apsieikti belaisviais; atiduokim vieni kitiems jų savastį. Tai bus pasielgimas, tinkąs Didžiajai Dvasiai, o mums ir jums tas suteiks džiaugsmo, nes tie, kuriuos jūs dabar turit, labai brangūs mums, o tie, kuriuos mes turim, brangūs jums vieniems. Navachai! Aš pasakiau. Laukiu jūsų atsakymo.

Kai Segėnas nutilo, kariai apstojo savo vadą ir tūlą laiką karštai svarstė jo žodžius. Paskui pirma buvęs indietis vėl išėjo su vėliava iš briedžio odos ir balsu atsakė:

— Baltaveidžių vade! Tu gerai šnekėjai, ir mūsų kariai gerai apysvarstė tavo žodžius. Tu reikalauji nedaug ir tikrai teisoto. Tavo tiesa, kad Didžiajai Dvasiai tiks ir mums linkms bus, jei mes galėsim apsieikti belaisviais. Bet kaip gi mes galim patikrinti, ar teisingi buvo tavo žodžiai? Tu sakai, kad jūs mūsų miesto nedeginot ir nepadarėt nieko bloga mūsų žmonoms ir vaikams; kaip gi mes tai sužinosim — teisybė ar ne? Vieno tavo žodžių mums nepakanka.

Segėnas numanė tokią atsakymą ir tuoj paliepė atvesti vieną iš belaisvių, jauną bernioką.

Bernioką pastatė greta Segėno.

— Paklauskite šito vaiko! — sušuko jis į kitą tarpeklio kranta, nurodydamas bernioką.

Navachai sutiko. Ir į abu paklausimus, — ar sudėgintas miestas ir ar užmuštos moterys, — vaikas atsakė neigiamai.

— Na, brolau, — paklausė tada Segėnas, — ar tu patenkintas?

Ilgai nebuvo jokio atsakymo. Kariai vėl ėmė tartis. Iš subruzdimo ir iš judėjimų galima buvo nuspėti, kad jų tarpe buvo partija, nenorinti taikos ginčo išsprendimo ir, matomai, patarinti ieškoti laimės mūšyje. Tai buvo jauniausi kariai ir jų priešakyje buvo tas, kurs turėjo huzarų mundurą ir kurs buvo, anot Riubo, vyriausio vado sūnus.

Bet pats vyriausias vadas ir kiti senesni kariai buvo labai suinteresuoti taikiau ir greitu derybų išsprendimu. Tuo keliu jie galėjo susigražinti savo vaikus sveikus ir gyvus — ir todėl, po ilgų ginčų, viršų paėmė vyresnieji.

Išrinktasai vėl atsakė:

— Navachai aptarė pasiūlymą ir sutinka apsieikti belaisviais. O kad tasai apsieiktas būtų padarytas kaip reikiant, jie siūlo: iš abiejų pusių turi būti išrinkta po dvidešimtį karių; tie kariai privalo viems matant padėti savo ginklus tyruose; paskui jie turi nuvesti savo belaisvius prie pačio tarpeklio kranto, ties kasyklomis, ir (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. tel.: WA1brook 5-5076

Tel.: Prospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
Iškart antradieniais ir penktadieniais
Trečiadieniais ir šeštadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: Prospect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namų tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISA VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtį ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradienį nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS
Nervų, Smegenų Ligos, Chirurgija
2737 W. 71st STREET
Valandos: tik susitarus skambinant GR. 6-3409.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: Beverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akusherija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštadienį tik 10-12.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais ir šeštadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiama, šaukite KEZIE 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.
Vakarinis: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį
nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 1-4 popiet,
antradienį ir penktadienį 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Rez. telefonai: WA1brook 5-3099
Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2096

DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmdieniais uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus
telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmadienį, 7-9 val. vakaro,
antradienį, trečiadienį, ir penktadienį, 6-9 v. v.
šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

TRUMPAI

— Rašytojo Antano Skėmos
Raštų Išleidimo Fondui įnašus
prisiuntė: Saulius Šimoliūnas
\$100, Daiva ir Arvydas Barzdukai
\$10, Gabrieliūs Gedvila
\$10. Norintieji padėti Antano
Skėmos kūrybiniam palikimui
pasiekti skaitančiąją visuomenę
prašomi Fondui įnašus siųsti
sekančiu adresu: Dr. Jonas
Valaitis, 2547 W. 45th St., Chi-
cago 32, Ill.

— Margarita Momkienė, ku-
ri yra Operos Moterų choro
pirmininkė, tvarko staliukų už-
sakymus Operos baldui, kuris
yra rengiamas lapkričio mėn.
11 d. vakarą Western Ball-
room salėje. Staliukus jau ga-
lima dabar rezervuoti, paskam-
binus telefonu WA 5-6193 bet
kada. Baldus bus tikrai pakilio-

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
nuo 1-8 val. p. p. kasdien, išskyrus
trečiadienį ir šeštadienį.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
302 WEST 31st STREET

(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmdieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai, Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: Prospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadienį
uždaryta), šeštadienį 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir neruotas akis
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Išgydo kreivas akis be operacijos
Išgydo netikrą - artifizialią akį pagal
sveiką. Tikrina klausimą ir pagalbinti
negirdintinius. Praktikuoja 40 metų
Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave. YA 7-6616
YA 7-6616

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKI AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą

GRADINSKAS
TV FOTO AKIS
automatiškai nustato paveiklo
kontrastą ir apšvietimą.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
Frontier 6-1998
Pardavimas - Taisymas.
Sekmd. uždaryta

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. S. E. R. E. N. A. S.
2047 W. 67th Pl. WA1brook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. AM. 102-7 PM.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo-
dieno iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
VAKARUSKOS: pirmadienį, 7 v. v.
Antradienį, nuo antr. iki penkt.
7-7:30 val. vak.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

Edward Elliott ir jo žmona, 7 metų Yvonne Elliott tėvai. Yvonne buvo rasia nužudytas netoli savo namų (Elmhurst, Ill., priemiestyje).

je operinėje nuotaikoje, ku-
rią palydės puiki orkestrinė
muzika.

— Rašytojas Antanas Gus-
taitis, gyvenantis Bostone, iš-
jungė į Antano Skėmos Raštų
Išleidimo Fondo laikinąją or-
ganizacinę komisiją. Fondo ad-
resas, kuriuo siunčiami įnašai
paremti A. Skėmos kūrybos iš-
leidimą yra: Dr. Jonas Valai-
tis, 2547 W. 45th St., Chicago
32, Ill.

**IŠLIKO GYVAS, KAD
PERDAUG SVĖRĖ**

Aną dieną buvau nuvykęs
imtynių pasižiūrėti. Netikėtai
sutikau vieną pažįstamą, bu-
vusį ristiką. Besikalbant jis
prisiminė 1944 metus. Tada
Karolis Požela, susitaręs su U.
S.O., suorganizavo grupę risti-
kų ir pasiuntė į Europą, kad
jie teiktų pramogą ten esan-
čiai Amerikos kariuomenei.

Grupėje buvo keturi ristikai
ir palydovas. Jie nuskrido į
Paryžių, o iš ten, kitu lėktuvu,
turėjo skristi į paskirtą vietą.
Lėktuvas buvo nedidelis. Pa-
sirodė, kad visiems ristikams
vietos ten nėra. Iš grupės bu-
vo išskirtas ristikas Al Wil-
liams, kuris daugiausia svėrė
(per 220 svarų). Tai buvo pa-
daryta dėlto, kad jo svoris bū-
tų ap sunkinęs skridimą.

Lėktuvas su kitais trimis risti-
kiais ir palydovu pakilo, bet
po kelių minučių krito žemyn,
ir visi juo skridę asmenys žu-
vo. Išliko gyvas tik Al Wil-
liams, kuris dėl savo svorio
buvo iš grupės išskirtas.

Williams ir buvo tas asmuo,
su kuriuo susitikau ir kalbė-
jau. Dabar jis Illinojaus at-
letų komisijoje eina ristikų in-
spektoriaus pareigas. Komisi-
joje taip pat tarnauja ir Har-
old Ryan, pažįstas visus lie-
tuvius atletus, kurie per pas-
kutinį 25 metus turėjo bet-
kokių reikalų su komisija.
Atletų komisijoje tarnauja
ir du lietuviai: John Chips
(Čepauskas) eina ristikų ir
bokso inspektoriaus pareigas,
o Frank Alis yra imtynių spren-
dėjas. Pastarasis gavo prane-
šimą, jog jis ir vėl turės tar-
nauti Dėdės Samo ginkluotose
jėgose. J. J.

**Gera proga
nuvažiuoti į Floridą**

J. Miletz, per daugelį metų
gyvenęs Chicagoje ir iš vait-
tinių biznio pasitraukęs, netru-
kus išvažiuoja į Floridą, kur
jis paprastai praleidžia žiemas.
Važiuoja jis automobiliu vie-
nas. Kad kelionėje nebūtų nu-
bodu, tai jis ieško, taip sakant,
kompaniono, kurį sutinka į
Floridą nuvežti.

Puiki proga tautiečiui, ku-
ris planuoja į Floridą važiuo-
ti. Kas ta proga norėtų pasi-
naudoti, tai tegul nedelsdamas
tuoj kreipiasi į Miletz. Jo ad-
resas: 3557 Adams St. Galima
jį pašaukti ir telefonu: 887
-5092.

PATINKA NAUJIENOS

Aš norėčiau jums pranešti
kelis savo kelionės įspūdžius.
Aš buvau nuvažiuavęs lankyti
savo dukters ir žento, profeso-
riaus William Bennett. Jie gy-
vena Iowa City, Iowa. Sten-
giausi suspėti nuvažiuoti iki
rugsejo 15 dienos ir mano duk-
ters gimtadienio sukaktuves.
Linksmi dieną praleidome.
Jie ką tik buvo sugrįžę iš Euro-
pos, kur aplankė daug vietų.
Buvo Prancūzijoje, Vokietij-
oje, Šveicarijoje, Italijoje ir
kituose kraštuose.

Mano dukterė yra matemati-
kos mokytoja mokykloje, žen-
tas, jos vyras, Iowa State Uni-
versity chemijos profesorius.
Būdami Europoje jie lankė pa-
žįstamus Anglijos ir Austrijos
universitetuose. Buvo linksma
savuosius pamatyti ir išgirsti
apie jų nuotykius.

Sustočiau ir Chicagoje, kur
prieš persikeldama į Floridą
ilgą laiką gyvenau. Čia aplan-
kiau daug gerų seniai pažįsta-
mų draugų, tarpe jų p. Juode-
lių šeima, pas kurią ir apstoa-
jau.

Man patinka skaityti Naujien-
as, nes jose randu naujienų
iš Chicago. Ačiū.

Helena Kindurienė,
Oklahava, Florida

**Alberto Buroko
mirties priežastis**

Gautama iš JAV kariuome-
nės vadovybės laiške tėvams
paaiškinama Vokietijoje žu-
vusio lietuvio čekagickio sava-
norio kario Alberto Buroko
mirties priežastis. Albertas tar-
navo pasienyje prie Rytų Vo-
kietijos palei Roth miestelį.
Grįžęs po mankštos ir barakas
pietų ir bekabinant šautuvą,
Alberto šautuvas išsišovęs ir
kulka patalikiusi tiesiai į galvą.
Velionis buvo savo kuopos
draugų labai mylimas ir jo va-
das laiške atsiliepiama nuošir-
džiais žodžiais, kaip apie la-
bai gerą, gabų ir drausmingą
vyrą. Alberto draugai, savo tar-
pe surinkę pinigų, užsakė Roth
miestelio bažnyčioje specialų
langą, kuris bus pašvęstas Al-
berto atminimui ir turės įgra-
viruotą Alberto Buroko vardą
ir pavardę.

Velionio kūnas Chicagoje
laikiamas apie savaitės vidurį.
Plačiau apie laidotuves bus vė-
liau.

Don Varnas Poste

Gordon Gudas, naujas Posto
Komandierius

Naujojo Don Varnas Posto
komandieriaus Gordon Gudo
iškilmingas į pareigas įvedim-
as įvyko šeštadienio vakare,
rugsejo 23 d. Iškilniams vadov-
avo buvęs komandierius John
Paukštis kaip įvedimo parei-
gūnas (installing officer). Jam
asistavo Joe Kibortas, buvęs
4-to Distrikto komandierius,
kurs atliko Sgt.-at-Arms parei-
gas. Jis pavadavo Anthony
Kasperą (Casper), kurs dėl li-
gos negalėjo dalyvauti.

Svečių ir narių tarpe buvo
Don Varnas Posto patrono tė-
vas Don Varnas, Sr. ir buvu-
siejį posto komandieriai Bern-
ard Kvietkus, Steve Samoška,
John Shulmistras, Adam An-
dersonas, George Strode ir An-
thony Mosteika.

Kvietkus, kad ir paveltotai,
buvo apdovanotas Posto ko-
mandieriaus ženklu (badge)
ir deimantine spilkute kaip šio
posto komandierius 1960 me-
tais ir Posto direktorių tary-
bos pirmininkas šiais 1961 me-
tais. Taip pat Posto ženklu
(badge) apdovanotas buvęs iki
šiol komandierius Nestor Gird-
vainis.

Kaip ceremonijų meisteris
įvedimo programai vykusiai ir
sumaniai vadovavo teisėjas Al-
fonse Wells.

Baigus įvedimo ceremonijas,
naujasis komandierius Gudas
savo kalboje prašė Posto na-
rius padėti jam pakelti Don
Varnas Postą ir dar aukštesnę
lygnę patarnaujant visuome-
nės labui.

Don Varnas Posto nariai

Don Varno Posto vadovybė
sudarė statistiką, kiek jo na-
rių ir kokiuose prašė Posto na-
rius bei kuriuose kariuome-
nės padalinuose tarnavo.
Iš I Pasaulinio karo vetera-
nų Don Varno poste šiandien
yra 9; iš II Pas. karo yra 150
veteranų, ir iš Korėjos karo 61.
Armijoje tarnavusių narių
yra 166; laivyne — 21, aviaci-
jos korpuse 19, marinuose 6 ir
pakraščių sargyboje 5.

ANNA LUBINAS
Pagal tėvus Timo
Gyv. 1049 N. Christiana,
Chicago, Illinois
Mirė 1961 m. rugsejo mėn.
30 dieną, sulaukusi 62 metų
amžiaus.
Gimusi Suomijoje, ir 15 metų
dirbusi telefonų kompanijoje.
Amerikoje išgyveno 38 me-
tus.
Paliko nuliūdę vyras Char-
les Lubinas, sūnus Charles, duk-
tė Catherine Johnson, žentas
Davis, 3 anūkai ir daugelis gi-
minčių, draugų bei pažįstamų.
Priklausė Traffic Unijai.
Kūnas buvo pašarvotas Kols-
sak Funeral Home, 4255 N. Di-
vision St.
Spalio mėn. 4 dieną buvo pa-
laidota Elmwood kapinėse.
Spalio mėn. 8 d. St. Simmons
bažnyčioje buvo pamaldos už
velionę.
Nuliūdę lieka:
Vyras ir Vaikai

**Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI**

Utenos Apskritis Drg. Klubo mė-
nesinis susirinkimas įvyks antradi-
nį, spalio 10 dieną, 8 val. vak., P.
Vengeliuko svetainėje, 4500 S. Tal-
man Ave. Nariai prašomi atsilankyti,
yra daug reikalų aptarti.
V. Juška, rašt.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liudiesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir cezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS Telegrama |
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71 Street
Tel.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: TOWNhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios.
Aikštė automobiliams statyti

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1188-1189

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

Every Litter
Bit Hurts...
KEEP
AMERICA
CLEAN AND
BEAUTIFUL!
Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

